

ตัวนที่สุด

ที่ พน ๐๖๐๙/๔๐๘๘

๑/๓๑๕
วันที่ ๙ พ.ย. ๒๕๕๘
เวลา ๑๐.๔๕ น.

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รับที่ ๑๔๕๓๓ ว.พ.
รับที่ ๙ พ.ย. ๒๕๕๘ ๑๐.๓๙

กระทรวงพาณิชย์
๔๙/๑๐๐ ถ. นนทบุรี ๑
อ. เมือง จ. นนทบุรี ๑๐๐๐

๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความเห็นชอบร่างแถลงข่าวร่วมว่าด้วยการประกาศการเข้าร่วมเจรจาความตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (TPP) และการรือพื้นการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีภายใต้กรอบความตกลงการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับสหรัฐฯ (TIFA JC)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

๑๒ พ.ย. ๒๕๕๘
จัดเข้าวาระ.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. การเข้าร่วมเจรจาความตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (TPP)
๒. ร่างแถลงข่าวร่วม (Joint Press Statement) ระหว่างนายกรัฐมนตรีไทยและประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาในประเด็น TPP พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. ร่างแถลงข่าวร่วมระหว่างนายกรัฐมนตรีไทยและประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ในประเด็นการรือพื้นการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีภายใต้กรอบความตกลงการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับสหรัฐฯ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่องการประกาศเจตนาการมณฑ์เข้าร่วมเจรจาความตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Trans-Pacific Partnership Agreement : TPP) และการรือพื้นการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีภายใต้กรอบความตกลงการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับสหรัฐฯ (Trade and Investment Framework Agreement Joint Council : TIFA JC) ไส้ไว้ในแถลงข่าวร่วม (ฉบับเดิม) ระหว่างนายกรัฐมนตรีไทยและประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ในโอกาสที่ประธานาธิบดีสหรัฐฯ มีกำหนดเดินทางเยือนไทยอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ ๑๘-๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีโปรดพิจารณา

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. การแสดงเจตนาการมณฑ์เข้าร่วมเจรจา TPP

๑.๑ เรื่องเดิม

๑.๑.๑ ความตกลง TPP ประกอบด้วยสมาชิก ๑๑ ประเทศ ได้แก่ สหรัฐฯ ชิลี เปรู ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ บรูไน มาเลเซีย เวียดนาม แคนาดา และเม็กซิโก (แคนาดาและเม็กซิโกเป็นประเทศที่เข้าเป็นสมาชิกล่าสุดเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘) ในจำนวนนี้ ไทยได้ทำ FTA แล้ว ๘ ประเทศ ยกเว้น สหรัฐฯ แคนาดา และเม็กซิโก

๑.๑.๒ สหรัฐฯ โดยประธานาธิบดีโอบามาได้ผลักดันการเจรจา TPP อย่างจริงจัง และได้ประกาศในการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค เมื่อเดือนพฤษจิกายน ๒๕๕๗ ณ นลรัฐ ขยาย สหรัฐอเมริกาว่า “ความตกลง TPP จะเป็นต้นแบบสำหรับการเจรจาทำความตกลงเปิดเสรีทางเศรษฐกิจการค้าในกลุ่มเอเปค (Free Trade Area of the Asia Pacific: FTAAAP)”

๑.๓ การเจรจา TPP ครั้งล่าสุด (ครั้งที่ ๑๕) จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๖-๑๕ กันยายน ๒๕๕๕ ณ เมือง Leesburg มลรัฐเวอร์จิเนีย สหรัฐอเมริกา และการประชุมครั้งต่อไป ครั้งที่ ๑๕ กำหนดจะจัดในวันที่ ๓-๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ ณ เมืองอ็อกแลนด์ ประเทศนิวซีแลนด์

๑.๒ เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

การประกาศเข้าร่วมเจรจาความตกลง TPP เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๕ (๗) ของพระราชบัญญัติการเข้าร่วมและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๑.๓ ความเร่งด่วนของเรื่อง

การเข้าเป็นสมาชิกความตกลง TPP ได้กำหนดให้ประเทศไทยประสงค์จะเข้าเป็นสมาชิกต้องแสดงเจตนากรณ์ทางการเมืองที่ชัดเจนที่จะเข้าเป็นสมาชิก ต้องมีการหารือหรือโน้มน้าวให้ประเทศสมาชิกเดิมยอมรับเข้าเป็นสมาชิก และต้องได้รับฉันหมายจากประเทศสมาชิกเดิมทั้งหมด ทั้งนี้ สหรัฐฯ มีบทบาทสูงสุดในการพิจารณาอย่างรับการเข้าร่วมเจรจา TPP ในโอกาสที่ประธานาธิบดีสหรัฐฯ มีกำหนดเยือนไทยอย่างเป็นทางการเพื่อพบปะหารือกับนายกรัฐมนตรี ในวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นับเป็นเวลาเหมาะสมที่ไทยจะประกาศเจตนากรณ์เข้าร่วมการเจรจา TPP จึงมีความจำเป็นต้องเสนอเพื่อขอความเห็นชอบการเข้าร่วมเจรจา TPP ภายในวันอังคารที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

๑.๔ สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๑.๔.๑ เมื่อไหร่การเจรจาความตกลง TPP

(๑) ความตกลง TPP เป็นความตกลงเปิดเสรีทางเศรษฐกิจที่มีมาตรฐานสูงที่สุดในขณะนี้ เมื่อเทียบกับความตกลง FTA ทั้งหมดทั่วโลก ครอบคลุมหัวข้อเจรจา ๒๖ เรื่อง ทั้งในด้านการเปิดตลาดการค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุน ตลอดจนการปฏิรูป และการสร้างความสอดคล้อง ในกฎระเบียบทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิก เช่น ด้านนโยบายการแข่งขัน การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ ทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น

(๒) นอกจากนี้ การเจรจา TPP ยังได้กำหนดให้ทุกประเทศสมาชิกไม่ว่าเป็นประเทศพัฒนาแล้วหรือประเทศกำลังพัฒนามีข้อผูกพันที่เท่าเทียมกัน โดยไม่มีข้อลดหย่อนผ่อนปรนให้กับประเทศกำลังพัฒนาแต่อย่างใด

(๓) ประเทศไทยสนใจเข้าร่วมการเจรจาภายหลังจากที่ความตกลง TPP เจรจาเสร็จสิ้นแล้ว ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงความตกลงที่ประเทศสมาชิกเดิมเห็นชอบแล้ว

๑.๔.๒ ข้อดีของการเข้าร่วมการเจรจาความตกลง TPP

(๑) ไทยทำการค้ากับสมาชิก TPP ๑๑ ประเทศ เป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๔.๕๑ ของมูลค่าการค้าระหว่างประเทศของไทย การค้าระหว่างไทย-ประเทศสมาชิก TPP มีมูลค่ารวม ๑๒๐,๐๘๑ ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี ๒๕๕๕ โดยไทยส่งออก ๖๕,๕๖๕ ล้านเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๘.๖๕ ของการส่งออกสินค้าไทยไปตลาดโลก ทั้งนี้ คู่ค้าสำคัญของไทยในกลุ่ม TPP ได้แก่ สหรัฐฯ มาเลเซีย สิงคโปร์ ออสเตรเลีย และเวียดนาม

สำหรับ สหรัฐฯ เป็นคู่ค้าอันดับที่ ๕ ของไทย โดยไทยและสหรัฐฯ มีมูลค่าการค้าระหว่างกัน ๓๕,๒๓๕.๙ ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในด้านการส่งออก สหรัฐฯ เป็นตลาดส่งออกสำคัญอันดับที่ ๕ ของไทย โดยไทยส่งออกสินค้าไปสหรัฐฯ เป็นมูลค่า ๒๑,๔๕๗.๙ ล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งการเข้าร่วมเป็นสมาชิก TPP ของไทย จะช่วยขยายตลาดการค้า โดยเพิ่มมูลค่าการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐฯ และสมาชิก TPP ประเทศอื่นให้มากยิ่งขึ้น

๒) การเข้าร่วม TPP จะทำให้สินค้าส่งออกของไทยได้รับสิทธิพิเศษภาษีนำเข้าเป็นศูนย์เป็นการถาวรในตลาดสหรัฐฯ โดยไม่ต้องพึงพาสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (GSP) ของสหรัฐฯ ที่ให้สิทธิเป็นการชั่วคราว และไม่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขทางการค้าต่างๆ อีกต่อไป

๓) การรักษาและการดึงดูดการค้า การลงทุนจากประเทศสมาชิก TPP และหากไทยไม่เข้าร่วมการเจรจา สินค้าของไทยจะเสียเปรียบการแข่งขันในตลาด TPP กับประเทศสมาชิก TPP

๔) การเข้าร่วม TPP จะมีส่วนสำคัญในการผลักดันและเร่งพัฒนากฎระเบียบต่างๆ ภายใต้ประเทศไทยมีมาตรฐานในระดับสากลมากยิ่งขึ้น เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจการค้าโลกยุคใหม่ และยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยให้ดีขึ้น

๕) การแคลงข่าวร่วมเป็นการแสดงเจตนามั่นคงการมีอยู่ จึงไม่เข้าข่ายมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งนี้ หลังจากที่ทั้งสองฝ่ายประกาศแคลงข่าวร่วม กระทรวงพาณิชย์จะดำเนินการตามขั้นตอนของมาตรา ๑๙๐ รวมถึงการจัดทำกรอบการเจรจา เพื่อนำเสนอคณะกรรมการติดตามประเมินผลการแข่งขันของประเทศไทยให้ดีขึ้น

(รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๒. การรือพื้นการประชุมคณะกรรมการทรีเวย์ได้กรอบความตกลงการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับสหรัฐฯ (TIFA JC)

๒.๑ เรื่องเดิม

๒.๑.๑ ไทยและสหรัฐฯ ได้ลงนามกรอบความตกลงด้านการค้าและการลงทุน (Trade and Investment Framework Agreement : TIFA) เมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๕ ในระหว่างการประชุมรัฐมนตรีเชอpec ณ ประเทศเม็กซิโก เพื่อย้ายความร่วมมือและประสานงานด้านการค้าการลงทุน รวมทั้งแก้ไขปัญหาและอุปสรรคทางการค้าระหว่างกัน โดยได้จัดตั้งคณะกรรมการค้า (Joint Council) เพื่อติดตามการดำเนินงานของความตกลง TIFA รวมทั้งเพื่อพิจารณาแนวทางการขยายการค้าการลงทุนระหว่างกัน ในการประชุม Joint Council ผู้แทนการค้าสหรัฐฯ (USTR) จะเป็นหัวหน้าคณะกรรมการฝ่ายสหรัฐฯ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นหัวหน้าคณะกรรมการฝ่ายไทย โดยทั้งสองฝ่ายอาจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่อาวุโสเป็นหัวหน้าคณะกรรมการในการประชุมได้

๒.๑.๒ การประชุม TIFA JC ที่ผ่านมา มี ๒ ระดับ ได้แก่ ระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (senior official) ๑ ครั้ง เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ และระดับรัฐมนตรี ๑ ครั้ง เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๖

๒.๑.๓ ต่อมา ผู้นำทั้งสองประเทศเห็นชอบให้เริ่มการเจรจา FTA ไทย-สหรัฐฯ เมื่อปี ๒๕๖๖ จึงเปลี่ยนจากการประชุมภายใต้ความตกลง TIFA เป็นการเจรจา FTA ไทย-สหรัฐฯ แทนอย่างไรก็ตาม การเจรจา FTA ไทย-สหรัฐฯ ได้หยุดชะงักลงหลังการปฏิรูปการปกครองในเดือนกันยายน ๒๕๖๗ ซึ่งสหรัฐฯ ประกาศจะไม่เจรจา FTA กับรัฐบาลที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง จึงทำให้การเจรจา FTA ไทย-สหรัฐฯ หยุดชะงักลงจนถึงปัจจุบัน

๒.๑.๕ ในปี ๒๕๕๕ นี้ ฝ่ายสหรัฐฯ ทั้งระดับรัฐมนตรีและผู้ช่วยผู้แทนการค้าของสหรัฐฯ ได้เสนอ กับฝ่ายไทยให้รือพื้นการประชุม TIFA JC ขึ้น ซึ่งทั้งสองฝ่ายเห็นว่าการประชุมดังกล่าวจะเป็นช่องทางในการหารือทวิภาคีเรื่องการขยายความสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุน ตลอดจนการหารือเพื่อแก้ไขอุปสรรคทางการค้าต่างๆ โดยสหรัฐฯ เสนอเป็นเจ้าภาพการประชุม TIFA JC ระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส ในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๖

๒.๒ เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณรัฐมนตรี

การประชุมคณรัฐมนตรีภายใต้กรอบความตกลงการค้าและการลงทุนระหว่างไทยและสหรัฐฯ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๕๘

๒.๓ ความเร่งด่วนของเรื่อง

ในโอกาสที่ประธานาธิบดีสหรัฐฯ มีกำหนดเยือนไทยอย่างเป็นทางการเพื่อพบปะหารือกับนายกรัฐมนตรี ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จึงมีความจำเป็นต้องเสนอคณรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบแลงป่าวร่วมเพื่อรือพื้นการประชุม TIFA JC ภาย ในวันอังคารที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เพื่อเป็นโอกาสอันดีที่ผู้นำทั้งสองจะได้แสดงถึงการยอมรับในระดับนโยบายของการรือพื้นให้มีเวทีหารือทวิภาคีประดีนทางการค้าและการลงทุนอย่างเป็นทางการ

๒.๔ สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๒.๔.๑ กรอบความตกลง TIFA มีเนื้อหาเกี่ยวกับความร่วมมือและประสานงานด้านการค้าการลงทุน รวมทั้งแก้ไขปัญหาและอุปสรรคทางการค้าระหว่างกัน โดยมีการกำหนด Work program ให้มีการปรึกษาหารือกันในสาขาต่างๆ เช่น การอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา มาตรการที่ส่งผลต่อนโยบายการค้าและการลงทุน การเสริมสร้างขีดความสามารถทางวิชาการและการค้า เป็นต้น รวมทั้งประเด็นที่เป็นที่สนใจของทั้งสองฝ่าย โดยไม่ได้มีบทเปลี่ยนแปลงอะไรมาก หรือมีผลผูกพันด้านการค้าการลงทุน หรืองบประมาณของประเทศไทยมีนัยสำคัญ จึงไม่เข้าข่ายมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐

๒.๔.๒ ปัจจุบัน ไทยและสหรัฐฯ ไม่มีเวทีหารือประดีนทางการค้าและการลงทุน ที่เป็นทางการและไม่มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง การประชุม TIFA JC จะเป็นเวทีสำคัญในการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและแก้ไขอุปสรรคทางการค้าระหว่างไทยและสหรัฐฯ ซึ่งจะช่วยขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนระหว่างกันได้เป็นอย่างดี

๓. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ ประดีนที่จะนำไปใช้ไว้ในถ้อยแถลงข่าวร่วม (Joint Press Statement) ระหว่างนายกรัฐมนตรีไทยและประธานาธิบดีสหรัฐฯ เมริกา ดังต่อไปนี้

๓.๑ การแสดงเจตนาการมณ์เข้าร่วมเจรจา TPP

ให้ความเห็นชอบร่างແลงข่าวร่วม (Joint Press Statement) ในเรื่องการประกาศเจตนาการมณ์เข้าร่วมเจรจาความตกลง TPP ในโอกาสการเดินทางมาเยือนไทยอย่างเป็นทางการของประธานาธิบดีสหรัฐฯ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓.๒ การรื้อฟื้นการประชุมคณะกรรมการตีกรอบความตกลงการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับสหรัฐฯ (TIFA JC)

ให้ความเห็นชอบร่างแถลงข่าวร่วม (Joint Press Statement) ในประเด็นการรื้อฟื้นการประชุมคณะกรรมการตีกรอบความตกลงการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับสหรัฐฯ (TIFA JC) ในโอกาสการเดินทางเยือนไทยอย่างเป็นทางการของประธานาธิบดีสหรัฐฯ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๓.๓ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงร่างแถลงข่าวร่วมฯ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ให้สามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการตีกรอบความตกลงการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับสหรัฐฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการนำเสนอคณะกรรมการตีกรอบความตกลงการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับสหรัฐฯ

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญทรง เตริยาภิรัมย์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

๗ ๖๙๐๔๐๖/๑๖๐๔/๑
๑๒.๔.๒๕๕๘

เรียน รอง-รnm. (นายพงศ์เทพ เพพกาญจนานา)

พน. ขอให้นำเรื่องนี้เสนอ ครม. พิจารณา ภายในวันที่ ๓๐ พ.ย. ๕๕
เนื่องจากประธานาธิบดีสหรัฐฯ มีกำหนดเยือนไทยอย่างเป็นทางการในวันที่ ๑๙ พ.ย. ๕๕ จึงเป็นเวลาที่เหมาะสมที่ไทยจะประกาศการเข้าร่วมเจรจา TPP และรื้อฟื้นการประชุม TIFA JC พน. เห็นว่า แถลงข่าวร่วมดังกล่าวไม่เข้าข่าย มาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ทั้งนี้ หลังจากที่ทั้งสองฝ่ายประกาศ แถลงข่าวร่วมแล้ว พน. จะดำเนินการตามขั้นตอนของมาตรา ๑๙๐ รวมถึงจัดทำ กรอบการเจรจาเสนอ ครม. ก่อนนำเสนอรัฐสภาให้ความเห็นชอบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติให้นำเรื่องนี้เสนอ ครม. พิจารณา ตามที่ พน. เสนอ ทั้งนี้ ได้ขอให้ กค. กด. กษ. ทส. รธ. สธ. อก. สคก. และ สคช. เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของ ครม. ด้วยแล้ว

(นายอภิพัน กิตติอภิพัน)
เลขานุการคณะกรรมการตีกรอบความตกลงการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับสหรัฐฯ

กรมเจ้าหน้าที่รัฐ
โทร. ๐ ๒๕๕๗ ๗๒๔๑

โทรสาร ๐ ๒๕๕๗ ๗๔๐๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ wainikar @ dtm.go.th

ท่านนายกฯ นัทปณิธาน พันธุ์สิริวงศ์

(นายพงศ์เทพ เพพกาญจนานา)

รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
นายกรัฐมนตรี